

VARJUST VÄLJA

MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus uudiskiri

Kõigile tervist ja soojust! Pille Tsopp-Pagan, NTK juhataja

SELLES NUMBRIS

NTTK TEGEMISED

KONVERENTS VÄÄRIKAST VANANEMISEST

NTTK NUMBRITES

UUED PROJEKTID MÕNUAINETE KURITARVITAMISEST

Head tugikeskuse toetajad!

MARI PUNISTE

Perioodil (mai-september) on heade inimeste ja ettevõtete ning kampaaniate toel laekunud tugikeskusele toetusi 11379,16 € väärtuses. Sellest suure osa (7782€) moodustab Eesti Ekspressi „Koroona Kevade“ kampaania, mille käigus tehti koostöös Marati ja Sangariga T-särgid ja näomaskid, et turgutada eriolukorrast räsitud vaimu ja juhtida eestlasi kartmatult koroonaviirust alistama. Särgid ja maskid kujutasid meie armastatud „Kevade“ tegelasi, kes võitlesid oma surematute tsitaatidega koroonaviiruse vastu. Kõige populaarsemad olid Tootsiga särgid kirjaga „Sure, koer!“ ning Teelega koroona-viirusele öeldud „Kasi minema!“. Kogu müügitulu annetati koroonakriisi varjatud mõjude leevendamiseks MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskusele. Annetuste toel saame meie väga heale Mariana Saksniidule juurde kolleegiks veel teise lapsepsühholoogi, kes tema kõrval töötades õpib aitama lapsi nende senise elu spetsiifikat süvitsi tundes. Oleme ülimalt tänulikud!

Mai kuus kasutasime esmakordselt ka kaupluste siseradiot, et suurema hulga inimesteni palvega, hakata meie püsiannetajaks, jõuda. Nädala vältel võis kõikides Eestimaa Selverites kuulda lühireklaami teksti, mis kirjeldas psühhoterapia olulisust vägivaldade pealt näinud lastele ning kutsus üles hakkama meie püsiannetajaks. Korduskampaaniat sai kuulda uuesti augusti lõpus Eestimaa Selverites ja Tallinnas Järvekeskuses. Lisaks viisime oma Facebooki lehel läbi pisikese sotsiaalmeedia kampaania, kus levitasime kolme erineva lähisuhtevägivalla spetsiifikaga plakatit, et tõsta inimeste teadlikkust ning võimalusel meie tegevust toetada.

Niivõrd, kui koroonatingimustes võimalik, oleme püüdnud ka inimestega otse suhelda, et oma tegevust tutvustada. Augusti kuus väisasime oma lauakese, banneri, erialakirjanduse ja annetuskastiga kahte väliüritust. Tartu lhaste päeval ja Torma Ööbazaari olime oma esindusega väljas ja kahe ürituse peale kokku kogusime 216,36€.

Viie suvise(ma) kuu vältel (mai-sept) pöördus Tartu ja Põlva tugikeskustesse kokku 112 uut kleinti, koos 116 lapsega. Teiste riikide kogemust jälgides ootavad naiste tugikeskused lähiajal vägivalla eest põgenevate naiste ja laste pöördumiste kasvu. Kui sina, armas lugeja, soovid samuti meie tegevust toetada, siis saad mõne klikiga oma (püsi)annetuse vormistada meie veebilehel: www.naisetugi.ee/toeta

Konverents

"Väärikas vananemine tänapäeva tormilises ühiskonnas"

16.09.2020, Tallinna Ülikool

Naiste tugi- ja teabekeskus
Vägivallast on väljapääs!

TARTU ÜLIKOOL
Johan Skytte poliitika-
uuringu instituut

Kaasrahastas
Euroopa Liidu programm
„Erasmus+“

Konverents väarika vananemise võimalustest – projekti TISOVA lõpukonverents

PILLE TSOPP-PAGAN

Eakatevastane vägivald on varjatud probleem. Kui me 2014.aastal selle teema enda jaoks selgeks olime mõelnud ja leidnud, et üksi omas nurgas toimetades ei ole võimalik seda lahendada, võtsime kokku oma partnerid ja kirjutasime esimese projekti, et eakate aitamiseks juhendeid hakata välja töötama.

TISOVA on täiendav projekt, mis lisaks varasemalt kaasatud tervishoiutöötajatele, lisas ka sotsiaaltöö spetsialistide, vabatahtlike ja eakate endi koolitamise. Kolm aastat tööd väärrib kokkuvõtete tegemist ja nende esitlemist. Kuna me tahtsime pakkuda huvitavat kuulamist, palusime meiega kaasa rääkima meiega koos töötanud, aga ka neid eksperte, keda varem polnud isiklikult kohanud. Konverentsil kuuldu andis meile korraldajatena ka huvitavaid hetki.

Tanel Kiik, sotsiaalminister, tuletas avakõnelejana meelde, et naistevastase vägivalda vastu võitlemine on valitsuse selge prioriteet ja riigi poliitikate kujundamisel töötatakse nõrgemate kaitsmise nimel. Eakatevastane vägivald, kuigi sellest on vähe räägitud, on osana sellest vaja tõsta teemana üles, kui eakate heaolu üle arutatakse. Kui hädas-olevast lapsest on kohustus teatada ja see on ühiskonnas viimasel ajal hästi kommuniqueeritud, ei tunne inimesed alati, et sarnaselt peaks teada andma hädas olevatest eakatest. See on mõtteviis, mille muutmise peame tegelema.

Euroopa Parlamendi saadik Marina Kaljurand ei saanud töökohustuste tõttu Brüsselis isiklikult konverentsil osaleda, kuid saatis kohalolijatele südamliku tervituse video vahendusel. Marina rõhutas, et oluline on rääkida väga ausalt ka raskustest ja probleemidest. „Eesti eakad on ühed vaesemad Euroopa Liidus. Või see häbiväärne fakt, et eesti eakad ei saa endale lubada hooldekodu, kui vajadus selleks tekib, pensioni eest.“ Pervägivald ei ole ainult nooremate perede probleem – ka eakate suhtes esineb vägivalda. Meie kui ühiskonna eesmärk on hoida oma eakaid ja teha kõik selleks, et neil oleks võimalus väärilt vananeda.

Helmen Kütt, riigikogu Sotsiaalkomisjoni aseesimees, rääkis koroonaviirusest ja sel ajal toimunud eakate täielikust isoleerimisest. „Need otsused tehti kiiresti ja parima teadmisega, et neid kaitsta. Samas jäeti tähelepanuta võimalus, et eakad jäävad pikaajalisest üksindusest haigemaks – eriti, kui nad ei saa oma pereliikmeid kasvõi näiteks emadepäeval näha. Ei olnud võimalust isegi lilli või pakke saata.“ Selle lahendamiseks leiti Soomes võimalus ja ehitati klaasiga eraldatud boksid, kus hooldekodudes olevaid omasid said pereliikmed külastada. Kui tuleb viiruse teine laine, on loodetavasti hooldekodudes paremini läbi mõeldud hooldatavate kaitse ja nende perekonnaga suhtlemise võimalused.

Luule Sakkeus, TLÜ Eesti demograafia keskusest rääkis üksildusest. See on sotsiaalse sidususe (negatiivne)näitaja, mis Eestis on väga kõrge. Nimelt on meie kultuurile omasem tegelda peaaegu ainult individuaalsete tegevustega (60% SHARE uuringu põhjal). Ning ühistegevustest osavõtjate arv on Euroopa madalaim. Samas on suurem sotsiaalne võimekus seotud pikema elueaga, seda nii tegevuspiirangutega kui tegevuspiiranguteta kesk ja vanemaeliste seas.

Le Vallikivi, Eesti perearstide seltsi juhatuse esimees, rääkis perearstide kogemusest mitteverbaalsete tõendite otsimisest ja leidmisest. Ning sellest, mida perearstid ja -õed kui tihti esimesed nägijad, endi jaoks ning edasi andmiseks salvestavad. Ka tema kinnitus oli, et esmase abita ei jää keegi.

Konverentsi lõpetas naiste tugikeskuse, SKA Ohvriabi ja RK sotsiaalkomisjoni ekspertide arutelu „Mida me saame teha, et 5 aasta pärast oleks olukord parem?“. „Ehitame ometi valmis süsteemi, mis aitab omaste hooldajaid vaimselt kaitsta“ (M. Orupõld). „Viime teadmise, et ka eakad vägivallaohvrid saavad kindlasti abi, nendeni, kes seda reaalselt vajavad. Täna on mitmeid kõnesid, kus eakas helis-

tab ja uurib, et tema ju abi ei peaks saama, tema on juba liiga vana.“ (A. Klaar). „Kogukond on võti, nemad tuleb appi saada, et eakaid, kes on hädas, aidata. Ja aitamise ei tähenda otse appi minemist vaid teadlikku teavitamist.“ (H. Kütt)

TISOVA on andnud päris mitu head ja kestvat tööriista, mille kasutamine ja igapäevatoösse juurutamine on sotsiaaltöötajate, aga ennekõike nende juhtide teha. MOOC

videoloengute programm, mis internetis on püsivalt kättesaadav ning annab koos harjutustega esmase sissevaate eakate vastu suunatud vägivalla tausta, selle märkide tundmise järgse tegutsemise ja vägivallaohvrite aitamise kohta. Samamoodi on eakatel endil võimalik see kursus võtta ja õppida, mis vägivald üldse on, kas nad on seda kohanud ja kuidas sellest targalt ja varakult eemale hoida.

Kõik TISOVA materjalid on kättesaadavad kodulehel <https://www.wave-network.org/tisova/> Seal saab valida lingid, mis viivad eestikeelsete materjalide ja koolituskeskkonna juurde.

Konverentsitiim: Anastasiia, Elis, Mari, Pille, Olena, Giorgi

Jaanuar-august 2020 Tartu ja Põlva tugikeskustes

Naisi teenusel 267

Naistel lapsi kokku 365

Kokku osutati: 589h juhtumipõhist nõustamist

- 537h teraapiat naistele
- 349h laste nõustamist
- 500h juriidilist nõustamist

Naiste tugi- ja teabekeskus

Vägivallast on väljapääs!

Uued projektid - mõnuainete tarvitamine ja lähisuhtevägivald

MARI PUNISTE

Lisaks oma igapäevatööle vägivallast väljujate abistamisel on Naiste Tugi- ja Teabekeskus osaline ka mitmetes rahvusvahelistes koostööprojektides. Ühe uue teemana on nüüd käsil lähisuhtevägivald ja ainete (kuri)tarvitamine. Möödunud aasta lõpul alguse saanud Erasmus+ programmi poolt rahastatud projekt FASA (Free from addiction, safe from abuse) ühendab seitset organisatsiooni viiest erinevast Euroopa riigist. FASA eesmärk on tugevdada sotsiaalhoolekande praktikute ja spetsialistide tööpõhiseid oskusi lähisuhtevägivald ohvrite toetamise alal, et töötada efektiivselt lähisuhtevägivald ohvritega, kellel on ainete (kuri)tarvitamise probleeme. FASA koondab kodanikuühiskonna organisatsioone, kes tegelevad ohvrite toetamisega; kõrgharidusasutusi soolise ja lähisuhte vägivald valdkonnas; ning kutsehariduse pakkujad. Projekti raames koostakse analüütiline raport, mille tarvis kogutakse informatsiooni lähisuhtevägivald ohvreid teenindavate sotsiaalhoolekande spetsialistide töös ette tuleva praeguse olukorra ja koolitusvajaduste kohta klientide poolse sõltuvusainete (kuri)tarvitamise teemal. Seejärel töötatakse FASA projekti raames välja koolitusmaterjalid, mis on abiks spetsialistidele sõltuvuse küüsis olevate ohvrite abistamisel. FASA koolitusmaterjalid saavad tasuta veebis kättesaadavaks kõikides projektikeeltes (inglise, eesti, islandi, hispaania, kreeka).

Sel suvel käivitus projekt MARISSA (Multi-agency approach to support victims of intimate partner violence with substance abuse issues), mida rahastab Euroopa Komisjoni Rights, Equality and Citizenship progamm. Tegemist on kaheaastase projektiga, mis toob kokku kuus partnerit kolmest riigist (Eesti, Kreeka, Island). MARISSA tegeleb aineid (kuri)tarvitavate lähisuhtevägivald ohvrite probleemidele lahenduste leidmisega. Olemasolevates ohvriabiprogrammides ei käsitleta lähisuhtevägivald sõltuvusse sattunud ohvreid, kuna kahte elementi (vägivald ja sõltuvust) käsitletakse eraldi, samas kui läheneda tuleks komplekselt. MARISSA raames töötame välja praktilised mitme-asutuse tööriistad ja suutlikkuse suurendamise materjalid, et abistada spetsialiste ja parandada teenuseid, mida pakutakse naistele, kes kannatavad samaaegselt lähisuhtevägivald ja sõltuvuse all.

Lisaks panustame sidusrühmade, ohvrite ja avalikkuse teadlikkuse tõstmisele sel olulisel teemal. MARISSA aitab kaasa professionaalide võimekuse tõstmisele ja mitme asutuse vahelise koostöö edendamisele lähisuhtevägivald ja sõltuvuse valdkonnas, arendades ja katsetades põhjalikku koolitusjuhendit ning uuenduslikke praktilisi sekkumisvahendeid spetsialistidele.

MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskuse roll mõlemas projektis on ohvritega töötavalt spetsialistidelt vajaliku tagasiside kogumine läbi veebiuuringute ja fooksgruppide läbiviimise, välja töötatud materjalide testimine ja tagasiside koondamine ning teavitustöö tulemuste levitamisel.

Naiste tugi- ja teabekeskus

Vägivallast on väljapääs!

Perevägivalda pealt näinud lapsed vajavad psühhoteraapiat ja nõustamissessioone, et kogetuga võimalikult valutult toime tulla.

Vägivallast on väljapääs. Toeta Naiste Tugi- ja Teabekeskuse tegevust ja vormista püsiannetus:
www.naistetugi.ee/toeta

MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus
IBAN: EE912200221019998649
Swedbank, swift/bic HABAEE2X
NPO Women's Support and Information
Centre (WSIC)

Kontakt
e-mail: info@naistetugi.ee

© Autorid
NTTK 3/2020

UUDIKIRJA TOIMETUS

Pille Tsopp-Pagan, NTK juhataja

Anu Laas, soolise võrdõiguslikkuse
ekspert

Kaastööd saata: anulaasile@gmail.com

Naiste tugi- ja teabekeskus

Vägivallast on väljapääs!

